

**Теорія і практика
кримінального
процесуального доказування**

У монографії досліджуються актуальні питання теорії і практики кримінального доказування, які є предметом гострих дискусій у науці кримінального процесу, зокрема: про саму сутність доказування, його філософсько-методологічне підґрунтя, про об'єкт і предмет доказування, про мету, мотиви і стандарти доказування, способи і засоби доказування, про суб'єктів доказування і розподілення між ними тягаря його здійснення.

Видання адресоване фахівцям у сфері кримінального процесу, викладачам, аспірантам та студентам юридичних вузів і факультетів, а також юристам-практикам.

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № 12 від 21 квітня 2017 р.)*

Рецензенти:

В. О. Коновалова, професор кафедри криміналістики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, академік Національної академії правових наук України, заслужений діяч науки і техніки України, доктор юридичних наук, професор;

М. А. Погорецький, завідувач кафедри правосуддя юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор юридичних наук, професор;

О. Г. Шило, завідувач кафедри кримінального процесу та оперативно-розшукової діяльності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, член-кореспондент Національної академії правових наук України, доктор юридичних наук, професор

Вапнярчук В. В.

В 17 Теорія і практика кримінального процесуального доказування : монографія / В. В. Вапнярчук. – Х. : Юрайт, 2017. – 408 с.
ISBN 978-966-2740-89-9

У монографії досліджуються актуальні питання теорії і практики кримінального процесуального доказування, які є предметом гострих дискусій у науці кримінального процесу, зокрема: про саму сутність доказування, його філософсько-методологічне підґрунтя, про об'єкт і предмет доказування, про мету, мотиви і стандарти доказування, способи і засоби доказування, про суб'єктів доказування і розподілення між ними тягара його здійснення.

Видання адресоване фахівцям у сфері кримінального процесу, викладачам, аспірантам та студентам юридичних вузів і факультетів, а також юристам-практикам.

ISBN 978-966-2740-89-9

УДК 343.14
ББК 67.411

© В. В. Вапнярчук, 2017
© «Юрайт», оформлення, 2017

Зміст

Передмова	8
Розділ 1. Теоретико-методологічні основи вітчизняного кримінального процесуального доказування	11
1.1. Історичний розвиток уявлень про кримінальне процесуальне доказування у вітчизняній науці кримінального процесу.....	11
1.2. Системний підхід до кримінального процесуального доказування: обґрунтування можливості виділення та загальні положення.....	37
1.3. Філософсько-методологічне підґрунтя різних концептуальних підходів до розуміння сутності кримінального процесуального доказування.....	48
1.4. Гносеологічна й проектно-реалізаційна природа кримінального процесуального доказування.....	57
1.5. Кримінальне процесуальне доказування і правозастосування.....	72
Висновки до розділу 1	77
Розділ 2. Об'єкт і предмет кримінального процесуального доказування	81
2.1. Поняття «об'єкт доказування» та його співвідношення з предметом доказування.....	81
2.2. Градація предмета доказування і загальна характеристика його видів.....	86
2.3. Межі кримінального процесуального доказування.....	98
Висновки до розділу 2	104

Розділ 3. Суб'єктивна сторона кримінального процесуального доказування	106
3.1. Сутність і загальна характеристика правової позиції суб'єкта кримінального процесуального доказування.....	107
3.1.1. Поняття, ознаки й види правової позиції суб'єкта доказування.....	107
3.1.2. Зміст правової позиції суб'єкта доказування.....	112
3.1.3. Оцінка доказування у кримінальному провадженні.....	116
3.1.3.1. Внутрішнє переконання: терміновживання і функціональне призначення.....	118
3.1.3.2. Зміст внутрішнього переконання як результату оцінки доказування.....	122
3.2. Мотив кримінального процесуального доказування.....	127
3.3. Мета кримінального процесуального доказування.....	134
3.4. Стандарт кримінального процесуального доказування.....	146
3.4.1. Порівняльна характеристика оцінки доказування в англосаксонській і континентальній правовій системах.....	149
3.4.2. Кримінальне процесуальне законодавство України щодо стандартів доказування.....	154
3.4.3. Стандарт доказування в практиці Європейського Суду з прав людини.....	159
Висновки до розділу 3	165

Розділ 4. Об'єктивна сторона кримінального процесуального доказування	169
4.1. Форми прояву кримінального процесуального доказування суб'єкта в об'єктивному навколишньому світі.....	169
4.1.1. Формування власної правової позиції суб'єкта доказування і правової позиції інших суб'єктів.....	172
4.1.2. Дослідження власної правової позиції суб'єкта доказування і суб'єктивної й об'єктивної сторони доказування інших суб'єктів.....	176
4.1.3. Декларування суб'єктом доказування власної правової позиції.....	180
4.2. Характеристика ознак об'єктивної сторони кримінального процесуального.....	182
4.2.1. Дія.....	182
4.2.2. Правові наслідки доказування.....	183
4.2.3. Причинний зв'язок між дією і правовими наслідками доказування.....	184
4.2.4. Місце доказування.....	185
4.2.5. Час здійснення доказування.....	198
4.2.6. Обстановка здійснення доказування.....	206
4.2.7. Способи доказування.....	214
4.2.7.1. Проведення слідчих (розшукових) і негласних слідчих (розшукових) дій.....	215

4.2.7.2. Витребування й отримання від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, службових і фізичних осіб речей, документів, відомостей, висновків експертів, висновків ревізій та актів перевірок.....	225
4.2.7.3. Проведення інших процесуальних дій, передбачених КПК.....	229
4.2.8. Засоби доказування у кримінальному провадженні.....	233
4.2.8.1. Докази як засіб доказування.....	236
1. Характеристика властивостей доказів.....	241
1) Належність як властивість доказів.....	242
2) Допустимість як властивість доказів.....	244
А) Правила допустимості доказів.....	246
Б) Питання допустимості доказів в практиці Європейського Суду з прав людини.....	
В) Концепції недопустимості доказів.....	275
3) Достовірність як властивість доказів.....	284
4) Значущість як властивість доказів.....	288
5) Достатність як властивість сукупності доказів.....	290
2. Характеристика процесуальних джерел доказів у кримінальному провадженні.....	291
1) Показання як процесуальне джерело доказів.....	291
2) Речові докази як процесуальне джерело доказів.....	294
3) Документи як процесуальне джерело доказів.....	304
4) Висновок експерта як процесуальне джерело доказів.....	306
4.2.8.2. Загальновідомі факти як засіб доказування.....	314
4.2.8.3. Преюдиціальні факти як засіб доказування.....	317
4.2.8.4. Факти, що презюмуються як засіб доказування.....	326
4.2.8.5. Визнані (безспірні) факти як засіб доказування.....	332
Висновки до розділу 4.....	334

Розділ 5. Суб'єкти кримінального процесуального доказування.....	338
5.1. Поняття суб'єктів кримінального процесуального доказування.....	338
5.2. Класифікація суб'єктів кримінального процесуального доказування і рівність прав сторін у процесі доказування.....	342
5.3. Обов'язок і тягар кримінального процесуального доказування.....	347
Висновки до розділу 5.....	360
Список використаної літератури.....	362

Книги, які можуть вас зацікавити

Застосування заходів
забезпечення
кримінального
провадження: теорія
та практика

Доказування стороною
обвинувачення у
досудовому
розслідуванні
корупційних злочинів у
сфері службової
діяльності та
професійної
діяльності,...

Перейти до галузі права
Кримінальне право та процес

[Перейти на сайт](#) →